

Ministerul Educației, Culturii și Cercetării al Republicii Moldova
Colegiul de Medicină Veterinară și Economie Agrară din Brătușeni

Aprobat

prin Ordinul Ministerului Educației,
Culturii și Cercetării al Republicii Moldova

nr. ____ din „____” _____ 20 ____

Ministrul _____ Monica BABUC

Curriculum specialității

84110 – Medicină veterinară

Calificarea

Felcer veterinar

Curriculumul a fost elaborat cu suportul Proiectului *EuropeAid/133700/C/SER/MD/12*
"Asistență tehnică pentru domeniul învățământ și formare profesională
în Republica Moldova",
implementat cu suportul financiar al Uniunii Europene

Elaborat de:

Colegiul de Medicină Veterinară și Economie Agrară din Brătușeni

Aprobat de:

Consiliul științifico-metodic al Colegiului de Medicină Veterinară și Economie Agrară din Brătușeni

Director
Doliscinski Sergiu
16 decembrie 2016

Avizat de:

1. Rența Vasile, directorul Î.I. „Rența Vasile”
2. Carpovici Cazimir, directorul Direcția Raională Pentru Siguranța Alimentelor, r-nul Edineț

Adresa Curriculumului în Internet:

Portalul național al învățământului profesional tehnic

<http://www.ipt.md/ro/produse-educationale>

Ministerul Educației al Republicii Moldova

Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare al Republicii Moldova

Colegiul de Medicină Veterinară și Economie Agrară din Brătușeni

"Aprob"

Directorul Colegiului de Medicină Veterinară
și Economie Agrară din Brătușeni

S. Dolișcinski

16 decembrie 2016

Curriculum disciplinar
S.06.O.020 Morfopatologie II

Specialitatea: 84110 Medicină veterinară

Calificarea: 324003 Felcer veterinar

Chișinău 2016

Curriculumul a fost elaborat cu suportul Proiectului *EuropeAid/133700/C/SER/MD/12*
"Asistență tehnică pentru domeniul învățământ și formare profesională în
Republica Moldova",
implementat cu suportul financiar al Uniunii Europene

Autori:

Lupacescu Maia, grad didactic superior

Slobodean Igor, grad didactic doi

Aprobat de:

Consiliul științifico-metodic al Colegiului de Medicină Vetrinară și Economie Agrară din
Brătușeni

Director
Dolișcinski Sergiu
" 16 " decembrie 2016

Recenzenți:

Rența Vasile, directorul Î.I. „Rența Vasile”

Carpovici Cazimir, directorul Direcția Raională Pentru Siguranța Alimentelor, r-ul Edineț

Lupacescu Ghenadie, profesor de discipline veterinare, grad didactic superior

Adresa Curriculumului în Internet:

Portalul național al învățământului profesional tehnic <http://www.ipt.md/ro/produse-educationale>

I. Preliminării

Curriculumul pentru disciplina **"Morfopatologie II"** este elaborat pentru planul de învățământ la specialitatea "Medicină veterinară", ediția 2016. Disciplina se încadrează în aria componentei fundamentale și prevede 60 de ore total, distribuite în 30 ore contact direct (20 de ore teoretice și 10 ore lecții practice) și 30 ore studiu individual. Însușirea disciplinei se bazează de cunoștințele obținute la „Limba latină”, „Morfofiziologia animalelor I II”, „Semiologie veterinară”.

Predarea acestei discipline prevede studierea legilor generale despre dezvoltarea și esența proceselor patologice în strânsă legătură cu modificările funcționale și structurale în organismul animal, obținerea deprinderilor de diagnosticare, cu metodele de necropsie a diferitor specii de animale, întocmirea proceselor verbale necesare.

II. Motivația, utilitatea disciplinei pentru dezvoltarea profesională

Cerințele crescânde ale pieței muncii solicită specialiști competenți și capabili să contribuie la soluționarea problemelor parvenite în activitatea lor, ceea ce poate fi realizat printr-o instruire profesională, relevantă și continuă.

Disciplina **"Morfopatologie II"** va conduce la dezvoltarea abilităților de necropsie și stabilire a diagnosticului postmortem prin aplicarea metodelor și utilajelor moderne, care au efect favorabil în diagnosticarea, tratarea și profilaxia patologiilor la animale și în asigurarea siguranței și securității alimentare a țării, va permite viitorului specialist să se adapteze la condițiile noi de muncă, să monitorizeze întregul proces și să ia decizii competente în activitatea profesională.

Unitățile de învățare incluse în curriculum oferă profesorilor, din instituțiile de învățământ profesional tehnic, posibilitatea de a-și elabora strategii proprii de proiectare și organizare a demersului educațional în vederea formării la elevi a competențelor ce corespund necesităților de perspectivă ale pieței muncii.

Disciplina **"Morfopatologie II"** asigură formarea profesională în cadrul următoarelor unități de curs: "Obstetrica și ginecologia veterinară"; "Chirurgie veterinară", "Parazitologie", "Epizootologie", "Patologia medicală".

III. Competențele profesionale specifice disciplinei

Competența profesională din descrierea calificării: Caracterizarea structurilor anatomice și proceselor fiziologice și patologice în corpul animal.

Competențe profesionale specifice disciplinei:

1. Caracterizarea proceselor patologice ce apar în aparatele și sistemele organismului animal în cazul bolilor neinfecțioase;
2. Descrierea proceselor patologice în cazul bolilor carentiale și intoxicațiilor;
3. Identificarea proceselor patologice în cazul bolilor infecțioase, micozelor și micotoxicozelor;
4. Caracterizarea proceselor patologice în cazul parazitozelor.

IV. Administrarea disciplinei

Semestrul	Numărul de ore				Modalitatea de evaluare	Numărul de credite
	Total	Contact direct		Lucrul individual		
		Prelegeri	Practică/ Seminar			
VI	60	20	10	30	Examen	2

V. Unitățile de învățare

Unități de competență	Unități de conținut	Abilități
<i>Morfopatologia sistemelor și aparatelor din organism</i>		

<p>1. Caracterizarea procesele patologice ce apar în aparatele și sistemele organismului animal în cazul bolilor neinfecțioase.</p>	<p>1.1. Leziunile pericardului, miocardului și endocardului.</p> <p>1.2. Dereglările funcției organelor respiratorii superioare: rinitele acute și cronice, sinuzitele acute și cronice, laringitele acute și cronice, edemul laringian, traheitele acute și cronice.</p> <p>1.3. Modificările cavității bucale, faringelui, esofagului, gușii.</p> <p>1.4. Dereglările rumegării, eliminării salivei, stomatitele, disfagiile, eroziunea și ulcerul lingual, faringitele.</p> <p>1.5. Modificări de volum, circulatorii și procese inflamative a esofagului.</p> <p>1.6. Leziunile rinichilor, bazinetului, ureterelor și vezicii urinare.</p> <p>1.7. Etiologia și patogeniza sistemului endocrin.</p> <p>1.8. Cauzele dereglării sistemului nervos. Neurozele. Dereglările funcției motorice a sistemului nervos. Pareza și paraliza.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Caracterizarea leziunilor pericardului, miocardului și endocardului. - Diferențierea evoluției acute și cronice a proceselor patologice în organele respiratorii superioare. - Descrierea modificărilor cavității bucale, faringelui, esofagului, gușii. - Caracterizarea dereglărilor digestiei în organele prediafragmatice. - Caracterizarea modificărilor organelor excretoare. - Identificarea modificărilor sistemului endocrin. - Caracterizarea dereglărilor funcției motorice a sistemului nervos.
---	--	---

Morfopatologia în cazul bolilor carentiale și intoxicațiilor.

<p>2. Caracterizarea procesele patologice în cazul bolilor carentiale și intoxicațiilor;</p>	<p>2.1. Dereglările metabolismului de bază. Atrepsia, hipotrepsia. Foamea.</p> <p>2.2. Hiper- și hipovitaminozele A, D, E.</p> <p>2.3. Caracteristica generală a schimbărilor morfopatologice în organe în momentul intoxicațiilor cu substanțe minerale și vegetale.</p> <p>2.4. Factorii toxici responsabili de producerea organopatiilor.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Identificarea dereglărilor de metabolism. - Diferențierea hipo- și hipervitaminozelor. - Caracteristica modificărilor patologice în cazul intoxicațiilor.
<p style="text-align: center;"><i>Morfopatologia bolilor infecțioase, micozelor și micotoxicozelor</i></p>		
<p>3. Caracterizarea procesele patologice în cazul bolilor carentiale și intoxicațiilor;</p>	<p>3.1. Particularitățile clinicoanatomice ale bolilor infecțioase.</p> <p>3.2. Bacteriozele cu evoluție acută. Etiomorfopatologia, morfogeneza și diagnosticul diferențial al antraxului, pasterelozelor, rujetului, listeriozei și leptospirozelor.</p> <p>3.3. Morfopatologia bolilor bacteriene ale tineretului. Etiomorfopatologia, morfogeneza, diagnosticul și diagnosticul diferențial al salmonelozelor, colibacelozele.</p> <p>3.4. Morfopatologia clostridiozelor. Etiomorfopatologia, morfogeneza, diagnosticul și diagnosticul diferențial al cărbunelui enfizematos și edemului malign. Morfopatologia bradzotului și infecțiilor bradzotiforme ale ovinelor. Enterotoxemia anaerobă.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Definirea particularităților clinicoanatomice ale bolilor infecțioase. - Caracterizarea tabloului morfopatologic în caz de bacterioze cu evoluție acută și cronică. - Caracterizarea tabloului morfopatologic în caz de boli bacteriene ale tineretului. - Caracterizarea tabloului morfopatologic în caz de clostridioze. - Caracterizarea tabloului morfopatologic în caz de viroze oncogene.

	<p>3.5. Morfopatologia bacteriozelor cu evoluție cronică. Etiomorfopatologia, morfogeneza, diagnosticul și diagnosticul diferențial al tuberculozei, paratuberculozei, brucelozei, necrobacilozei, morvei.</p> <p>3.6. Morfopatologia virozelor oncogene. Etiologia, morfogeneza, clasificarea morfopatologică și diagnosticul leucozelor mamiferelor și păsărilor, boala lui Marek.</p>	
Morfopatologia parazitozelor		
4. Caracterizarea procesele patologice în cazul parazitozelor.	<p>4.1. Morfopatologia și esența micozelor și micotoxicozelor. Etiomorfopatologia tricofitiei, candidozei aspergilozei.</p> <p>4.2. Morfopatologia trematodozelor. Etiologia, patogeneza și modificările patologice ale fasciolozei, dicroceliozei, epistorhozei.</p> <p>4.3. Morfopatologia cestodozelor. Etiomorfopatologia echinococozei, cisticercozei, cenurozei.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Caracterizarea tabloului morfopatologic în caz de micoze și micotoxicoze. - Caracterizarea tabloului morfopatologic în caz de trematodoze. - Caracterizarea tabloului morfopatologic în caz de cestodoze.

VI. Repartizarea orientativă a orelor pe unități

Nr. d/o	Unități de învățare	Numărul de ore			
		Total	Contact direct		Lucrul individual
			Prelegeri	Practică/ Seminar	
1.	Morfopatologia sistemelor și aparatelor din organism (sistemul cardiovascular și hematopoietic, aparatul respirator, aparatul digestiv, aparatul excretor și genital, sistemului endocrin și sistemului nervos).	34	2	5	17
2.	Morfopatologia în cazul bolilor carentiale și intoxicațiilor.	8	2	2	4

3.	Morfopatologia bolilor infecțioase, micozelor și micotoxicozelor	13	4	2	6
4.	Morfopatologia parazitozelor	5	4	1	3

Total

60

20

10

30 VII.

Studiu individual ghidat de profesor

Materii pentru studiul individual	Produse de elaborat	Modalități de evaluare	Termeni de realizare
1. Morfopatologia sistemelor și aparatelor din organism.			
1.1 Leziunile arterelor și venelor. Anomaliile cordului. Leziunile măduvei osoase, bursei Fabricius, splinei și ganglionilor limfatici.	Schemă	Argumentare verbală	Săptămâna I
1.2 Leziunile bronhiilor și pulmonilor la mamifere. Leziuni inflamatorii. Leziuni circulatorii Leziunile cavității toracice. Modificările aparatului respirator la păsări.	Schemă Tabel	Demonstrația schemei Prezentarea tabelului	Săptămâna II
1.3 Modificările prestomacelor, stomacului și intestinului. Leziunile glandelor digestive. Peritonitele, ascitele.	Tabel	Comunicare verbală	Săptămâna III
1.4 Morfopatologia aparatului genital mascul. Leziunile testiculului. Morfopatologia aparatului genital femel. Patologia glandei mamare.	Tabel Portofoliu	Prezentarea tabelului Prezentarea portofoliului	Săptămâna IV
1.5 Hiperfuncția și hipofuncția hipotalamusului, hipofizei, epifizei, glandei tiroide, paratiroidelor, pancreasului endocrin, glandelor suprarenale.	Portofoliu	Prezentarea portofoliului	Săptămâna V
1.6 Dereglările funcției trofice ale sistemului nervos. Dereglările sistemului central nervos. Meningita, meningoencefalita, encefalita, encefalomielita și mielita.	Portofoliu	Prezentarea portofoliului	Săptămâna VI
2. Morfopatologia în cazul bolilor carentiale și intoxicațiilor.			
2.1 Dereglările metabolismului proteic, glucidic, mineral și al apei. Distrofia alimentară, patogeneza. Anemia alimentară. Osteodistrofia alimentară. Mioglobinuria cabalinelor, cetozele, boala mușchilor albi, cobaltoza, ataxia enzootică.	Referat	Comunicare verbală a referatului	Săptămâna VII

2.2 Porțile de intrare a substanțelor toxice și modificările generale toxice induse. Leziuni elementare toxice. Organopatii în unele sindroame toxice.	Prezentare la calculator	Prezentare argumentată	Săptămâna VIII
3. Morfopatologia bolilor infecțioase, micozelor și micotoxicozelor			
3.1 <i>Morfopatologia virozelor comune la diferite specii de animale.</i> Etiomorfopatologia, morfogeneza, diagnosticul și diagnosticul diferențial al rabiei, variole, boala lui Aujeszky. Morfopatologia virozelor la suine. Etiomorfopatologia peștei porcine clasice, gastroenteritei transmisibile, boala de Teschen.	Referat	Comunicare orală	Săptămâna IX
<i>Morfopatologia virozelor la rumegătoare.</i> Etiologia, patogeniza, modificările patologice, diagnosticul și diagnosticul diferențial al febrei aftoase, peștei bovine, febrei catarale maligne, diareii virotice și rinotraheitei infecțioase.	Prezentare la calculator	Prezentare argumentată	Săptămâna X
<i>Morfopatologia virozelor la ecvine și canasiere.</i> Etiologia, morfogeneza, modificările patologice și diagnosticul anemiei infecțioase la ecvine, encefalomielitei jigodiei și parvavirozei canine.	Portofoliu	Prezentarea portofoliului	Săptămâna XI
<i>Morfopatologia virozelor aviare.</i> Etiologia, patogeniza, modificările patologice și diagnosticul pseudopestei aviare, laringotraheitei și bronșitei infecțioase.	Prezentare la calculator	Prezentare argumentată	Săptămâna XII
3.2 Etiomorfopatologia stahibotriotoxicozei, fuzariotoxicozei, actinomicozei și actinobacilozei.	Test	Testare scrisă	Săptămâna XIII
4. Morfopatologia parazitozelor			
4.1 Morfopatologia nematodozelor. Etiomorfopatologia ascaridozei, strongilatozelor respiratorii și gastrointestinale.	Prezentare la calculator	Prezentare argumentată	Săptămâna XIV
Schimbările morfopatologie și diagnosticul babesiozelor, eimeriozelor, toxo-plasmozilor, piroplasmidozelor și coccidiozelor animalelor și păsărilor.	Portofoliu	Prezentarea portofoliului	Săptămâna XV

VIII. Lucrările practice / de laborator recomandate

Nr.	Unități de învățare	Lista lucrărilor practice / de laborator	Ore
1.	Morfopatologia sistemelor și aparatelor din organism (sistemul cardiovascular și hematopoietic, aparatul respirator, aparatul digestiv, aparatul excretor și genital, sistemului endocrin și sistemului nervos).	1. Studierea modificărilor macro- și microscopice ale sistemului cardiovascular și hematopoietic. 2. Studierea macro- și micropreparatelor cu modificări a aparatului respirator. 3. Studierea modificărilor distrofice, necrotice, inflamatorii în macro- și micropreparatele cu patologii ale sistemului digestiv. 4. Studierea modificărilor glandelor digestive după macro- și micropreparate. 5. Studierea modificărilor macro-și microscopice ale organelor aparatului excretor și genital. 6. Studierea modificărilor macro- și microscopice ale sistemului endocrin.	5
2.	Morfopatologia în cazul bolilor carentiale și intoxicațiilor.	7. Studierea macro- și micropreparatelor cu modificări morfopatologice ale schimbului de substanțe. 8. Studierea diverselor schimbări morfopatologice a intoxicațiilor la diferite specii de animale, după desene și material cadavric.	2
3.	Morfopatologia bolilor infecțioase, micozelor și micotoxicozelor	9. Studierea bolilor infecțioase pe material cadavric, preparate histologice, tablouri și desene. 10. Studierea microscopică și macroscopică a modificărilor patologice în micoze și micotoxicoze.	2
4.	Morfopatologia parazitozelor	11. Studierea micro-și macropreparatelor cu modificări morfopatologice a trematodozelor, cestodozelor, hematodozelor.	1
Total			10 IX.

Sugestii metodologice

În realizarea scopului major al disciplinei un rol hotărâtor îl au strategiile de predare-învățare-evaluare.

Conform pedagogiei competențelor, în cadrul orelor la ”**Morfopatologie II**” se va pune accentul pe:

- oferirea de oportunități fiecărui elev de a-și valorifica potențialul intelectual, aptitudinile personale și experiența individuală;
- stimularea spiritului critic constructiv, a capacității de argumentare și de identificare a alternativelor;
- cultivarea independenței cognitive, a spontaneității și a autonomiei în învățare;
- formarea la elevi a unor atitudini și comportamente conform valorilor generalumane și naționale.

În acest context, avem grijă ca strategiile didactice:

- să fie relevante, adică să fie construite în baza unor situații reale din viața profesională;
- să fie inductive - elevii rezolvă probleme, iau decizii pe marginea unor cazuri/probleme concrete, ca mai apoi să facă generalizări și pentru alte situații;
- să fie active - elevii învață prin acțiune;
- să fie bazate pe colaborare, adică să se desfășoare activități în grupuri și prin cooperare;
- să fie interactive - să se organizeze pe baza unor discuții dirijate și dezbateri;
- să fie critice - elevii sînt încurajați să-și expună punctele de vedere, să argumenteze.

Menționăm că strategia didactică în cadrul studierii **”Morfopatologie II”** se construiește în funcție de:

- competențe;
- subiectul lecției;
- experiența profesorului;
- resursele utilizate; ▪ formele de organizare; ▪ tipul lecției.

Ne orientăm demersul de predare-învățare în perspectiva înțelegerii conexiunilor între: a învăța să știi /să cunoști, a învăța să faci, a învăța să muncești cu ceilalți, a învăța să fii, a învăța să te transformi pe tine și să schimbi societatea.

Pentru realizarea acestui deziderat, elevii sunt dirijați să parcurgă calea de la informare la acțiune, care constă din câțiva pași: de la însușirea unui volum de cunoștințe, la formarea capacităților de analiză a informațiilor, de apreciere și exprimare a opiniei personale. Mai apoi elevii învață cum să identifice probleme și să ia decizii, cum să-și formeze atitudini valorice, cum să inițieze activități în cooperare, cum să elaboreze și să implementeze proiecte individuale și proiecte de acțiuni în folosul comunității.

Pentru ca elevii să parcurgă cu succes acești pași, noi aplicăm strategii care formează treptat cunoștințele, capacitățile, atitudinile, deprinderile, pe care le implică competența dată, cu accent pe gândirea critică.

Ansamblul metodelor și procedeele didactice utilizate în procesul formării vor fi atât metodele tradiționale (explicația, demonstrația, prelegerile, conversația euristică), modificate și completate în funcție de subcompetențele propuse, cât și metodele moderne, interactive, orientate spre cultivarea interesului, motivației, activismului, colaborării sociale, spiritului de organizare, inițiativă, inventivitate și creativitate etc. Se va pune accentul pe metodele activ-participative

(interactive) care sporesc potențialul intelectual al beneficiarilor prin angajarea unui efort personal în actul învățării și pregătirii elevilor pentru o viață profesională activă și creativă. Se vor utiliza forme de organizare flexibile și diversificate, specifice naturii conținuturilor și desfășurării activității cu elevii din colegiile profesionale, care asigură o învățare formativă, operațională, acțională, de dezvoltare, axate pe formarea de capacități operaționale, procese psihice, deprinderi, atitudini, convingeri, valori, idealuri și aspirații, schimbări de mentalități. Se vor îmbina în mod specific, pentru diferitele situații metode și procedee cum sunt: studiul de caz, dezbaterile, brainstorming-ul, problematizarea, investigația, explorarea din unghiuri de vedere multiple, discuția panel, argumentarea și contr-argumentarea, învățare academică independentă etc. Susținerea personală a fiecărui elev va fi asigurată de sistemul de tutorat.

Nr. crt.	Unități de învățare	Metode, procedee, tehnici
1.	Morfopatologia sistemelor și aparatelor din organism (sistemul cardiovascular și hematopoietic, aparatul respirator, aparatul digestiv, aparatul excretor și genital, sistemului endocrin și sistemului nervos).	Prelegerea, explicația, expunerea, brainstorming-ul, știu/vreau să știu/am învățat, clustering-ul, SINELG, descrierea, etc.
2.	Morfopatologia în cazul bolilor carentiale și intoxicațiilor.	Prelegerea, conversația, discuția ghidată, problematizarea, tabelul corespunderilor, studiul de caz, concepte aplicate, interpretarea graficilor și a diagramelor.
3.	Morfopatologia bolilor infecțioase, micozelor și micotoxicozelor	Prelegerea, conversația, discuția ghidată, problematizarea, metoda comparației, prezentarea tabelară a rezultatelor, studiul de caz.
4.	Morfopatologia parazitozelor	Prelegerea, conversația, discuția ghidată, problematizarea, metoda comparației, studiul de caz.

X. Sugestii de evaluare a competențelor profesionale

În cadrul disciplinei **”Morfopatologie II”**, evaluarea va viza evidențierea eficacității activităților educaționale prin prisma raportului dintre cele proiectate și rezultatele obținute de către elevi în activitatea de învățare. Ea va viza aprecierea nivelului de dezvoltare la elevi a competențelor specifice disciplinei.

Evaluarea va avea o funcție pedagogică complexă:

- din perspectiva celui evaluat – de stimulare, de întărire a rezultatelor, de formare a unor abilități, de conștientizare a propriilor posibilități, de orientare profesională pozitivă;

- din perspectiva celui care evaluează – de apreciere a eficienței celor întreprinse de el și a modificărilor necesare pentru realizarea plenară a celor proiectate.

Evaluarea este administrată pe tot parcursul desfășurării procesului de instruire și își asumă funcțiile de a determina valoarea achizițiilor, nivelul rezultatelor; de a detecta punctele slabe ale învățării pentru a analiza metodele de predare și a adopta măsuri adecvate ameliorării sau optimizării procesului instructiv.

Frecvent și benefic sînt utilizate:

a) ***evaluarea curentă*** care se realizează prin chestionarea orală și diverse probe scrise: dictări fulger, texte de traducere, de analiză și sinteză, extemporale etc. Este forma de evaluare care menține o anumită ritmicitate și mobilizează elevii la un efort sistematic;

b) ***evaluarea formativă*** poate fi integrată în mod constant, și operativ pe tot parcursul procesului instructiv. Practicarea acestui tip de evaluare pornește de la divizarea materiei în unități de conținuturi.

Evaluarea formativă este integrată prin proceduri tradiționale și moderne precum: observarea curentă (a comportamentelor elevilor), verificarea sistematică a temelor (scrise și orale) efectuate acasă și în sala de studii, întrebările de evaluare, exercițiile, analiza greșelilor, testele de autocontrol etc. Evaluarea formativă informează despre rezultatele parțiale. Astfel se vor scrie 4 lucrări de control recapitulative. Prin evaluare formativă elevul și profesorul primește un feedback continuu care contribuie la îmbunătățirea calității învățării și predării.

c) ***evaluarea interactivă*** se realizează de către profesor prin observația participativă a fiecărui membru al grupului în cazul în care se organizează învățarea interactivă (în grup) – metodă eficientă de însușire a informației.

d) ***evaluarea sumativă*** constă în susținerea examenului la finele semestrului II.

Examenul este forma de evaluare a efortului îndelungat al elevului.

Elevii susțin această probă care include:

a) **verificarea cunoștințelor teoretice.**

b) **evaluarea abilităților practice.**

Subiectele pentru examen se aprobă la ședința catedrei de discipline zooveterinare și se aduc la cunoștința elevilor cu o lună înainte de examen. La elaborarea subiectelor pentru evaluarea cunoștințelor se ține cont ca ele să poarte un caracter problematizat, pentru a aprecia gândirea logică și aplicarea cunoștințelor.

Decizia evaluării finale este exprimată printr-o notă conform sistemului de apreciere de 10 puncte care permite promovarea elevului în etapa următoare a procesului didactic.

La examenul de promovare, disciplina, nu sunt admiși elevii cu media semestrială sub nota 5, precum și elevii care nu au recuperat absențele la lecțiile practice. La examen, elevilor li se oferă 30 de minute pentru pregătirea subiectelor și 15 minute – pentru răspuns.

Nota finală de la disciplină constă din două componente: nota medie a cunoștințelor teoretice (coeficientul 0,6) și media de la examen (coeficientul 0,4).

Cunoștințele de materie se apreciază cu note de la 1 până la 10.

Neprezentarea (nemotivată) la examen se înregistrează cu “nu s-a prezentat” și se consideră restanțier.

Elevul are dreptul la 2 susțineri repetate ale examenului.

Nr	Produsele	Criteriile de evaluare a produselor
1	Rezumatul oral	<ul style="list-style-type: none"> - expunerea conținutului științific; - utilizarea formulării proprii, fără a distorsiona mesajului supus rezumării; - expunerea într-o structură logică și concisă; - folosirea limbajului de specialitate, exemplelor adecvate;
2	Studiu de caz	<ul style="list-style-type: none"> - corectitudinea interpretării studiului de caz propus; - corespunderea soluțiilor, ipotezelor cu rezolvarea adecvată a cazului analizat; - utilizarea limbajului de specialitate; - completitudinea informației și coerența între subiect și documentele studiate; - originalitatea formulării și realizării studiului; - aprecierea critică; - rezolvarea corectă a problemei.
3	Testul docimologic	<ul style="list-style-type: none"> - corectitudinea răspunsurilor în conformitatea cu itemii și obiectivele sarcinilor; - scorurile însumate în corespundere cu baremul de corectare.
4	Chestionarea orală	<ul style="list-style-type: none"> - corectitudinea și completitudinea răspunsului în raport cu conținuturile predate și obiectivele stabilite; - coerența, logica; - fluența, siguranța, claritatea, acuratețea, originalitatea răspunsului
5	Fișe de lucru	<ul style="list-style-type: none"> - corectitudinea și rigoarea formulării răspunsurilor; - selectarea și structurarea logică a argumentelor; - utilizarea limbajului; - rezolvarea corectă a sarcinilor fișei - complexitatea formulării concluziilor.

XI. Resursele necesare pentru desfășurarea procesului de studiu

Pentru a forma competențele profesionale planificate în cadrul disciplinei ”**Morfopatologie II**” trebuie asigurat un mediu de învățare autentic, relevant și centrat pe elev. Sala de curs va fi dotată cu mobilier, material didactic ilustrativ. Lucrările practice și de laborator se vor desfășura la clinica veterinară, ferma didactică și în laborator.

Laboratorul și clinica veterinară vor fi dotate cu utilaje, echipamente și materiale necesare pentru realizarea sarcinilor practice, în conformitate cu Nomenclatorul laboratorului. Lista de utilaje, echipamente, instrumente și materiale necesare pentru realizarea lucrărilor practice și de laborator recomandate:

Utilaje: microscop trinocular, termostat biologic, analizator hematologic, camera climatică, centrifugă, reșou electric, balanță electronică, termofoare.

Instrumente și materiale: trusa necropsică, lame, lamele, micropreparate, macropreparate, cadavre, veselă gradată, termometre, pahare colectoare, soluții dezinfectante, alcool etilic, eprubete, căldări, săpun, șervet.

Echipamente: halate, bonete, mănuși, cibote, șorț.

Lista materialelor didactice: fișe tehnologice – instructive, instrucțiuni de lucru, acte normative ale Republicii Moldova referitoare la activitatea veterinară.

XII. Resursele didactice recomandate elevilor

Nr. d/o	Denumirea resursei	Locul în care poate fi consultată/accesată/procurată resursa
1	Coman, M. Morfopatologie generală. – Timișoara: 2003. – 313 p.	Biblioteca Sala de lectură
2	Coțofan, Otilia Morfopatologie generală. – Iași: 1992. – 314 p.	
3	Cătoi C. Anatomie patologică specială. Vol. I – Cluj-Napoca: Ed. Academic Pres, 2006. - 450 p.	
4	Paul, I. Etiomorfopatologia veterinară. Vol. I - București: ALL, 1996. – 524 p.	
5	Paul, I. Morfopatologie generală și organologie.- Iași: 1985.- 260 p.	
6	Paul I. Etiomorfopatologie veterinară Vol. II-III – Iași: Ed. ”Ion Ionescu de la Brad”, 2000. – 354 p; 2001. – 290 p.	
7	Ciurea, V. Anatomia patologică și prosectura. București 1978.	
8	Bohățel, F. Ghid de examinare a animalelor.	

9	<u>https://seriadoi.wordpress.com/anatomie-patologica/</u>	Internet
10	<u>http://library.usmf.md/old/ebooks.php?key=b158</u>	
11	<u>http://library.usmf.md/old/ebooks.php?key=b35</u>	